

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie wieczorem.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorażczyzny 31. (Tel. 178A).
Adres Administracji: Lwów, ul. Podwałe 3. (Tel. 73).

Cena
pojedynczego
egzemplarza

15 gr.

Na dworcach
kolejowych

18 gr.

Redaktor Naczelny: JERZY KONARSKI.

Telefon Redaktora Naczelnego 230.
Telefon domowy Redaktora Naczelnego 192.

Krytyczny moment w konferencji londyńskiej.

Lwów, 29. lipca.

(C) Konferencja londyńska przeszła od kilku dni w stadium bardzo krytyczne, nawet niebezpieczne. Dotychczas przebieg jej był dość równy, a trwało to dopóty, dopóki dyskusja miała charakter do pewnego stopnia teoretyczny. Gdy jednak przyszła na stół obrad sprawa 800-miljonowej pożyczki dla Niemiec, wyłoniły się nagle trudności, które faktycznie obracają w niwec prawie cały dotychczasowy dorobek konferencji. Mianowicie bankierzy angielscy i amerykańscy, którzy mają udzielić Niemcom pożyczki, będącej główną podstawą do wprowadzenia w życie planu Davesa, oświadczyli, że powzięte dotychczas przez konferencję uchwały wręcz uniemożliwiają zrealizowanie pożyczki, gdyż siłą tylko nie dają jej żadnego zabezpieczenia, lecz przeciwnie czynią wszelkie gwarancje jej bezpieczeństwa iluzorycznymi.

O cóż chodzi finansistom, w których ręku spoczywa dziś właściwie losy planu Davesa? O cóż idzie im przedewszystkiem o komitę reparacyjną, o której dalszym istnieniu nie zechcą zupełnie słyszeć. A właśnie Francja przywiązuje do tej komisji, orzekającej o uchybieniach Niemiec na punkcie reparacji, wielką wagę i zdołała na konferencji londyńskiej wywalczyć dalsze jej utrzymanie, z tem, że będzie miała w niej nadal przewagę. Bankierzy angielscy i amerykańscy ze swej strony nie chcą uznać praw i kompetencji tej komisji, wychodzą przytem z założenia, że straciła ona swój apolityczny charakter, jaki mogła i powinna była mieć w myśl Traktatu Wersalskiego, a stała się raczej instytucją polityczną w ręku zastąpionych w niej rządów, czytaj: w ręku Francji. Zresztą — jak oświadczył z całą otwartością Lament, przedstawiciel grupy bankierskiej Morgana — naród niemiecki nie ma do komisji reparacyjnej zaufania.

To oświadczenie jest echem zabiegów niemieckich, rozwiniętych na gruncie londyńskim, o skasowanie tych wszystkich obostrzeń, które włożył na Niemców Traktat Wersalski, a których organem jest komisja reparacyjna. Finansisci amerykańscy, a wraz z nimi i angielscy, popierają więc zupełnie otwarcie stanowisko Niemców w sprawie komisji reparacyjnej, a wogóle uważają oni udzielenie pożyczki od

Dlaczego nie powiodła się konferencja angielsko-sowiecka.

NIEPOWODZENIA SOWJETÓW W SPRAWIE UZYSKANIA POŻYCZKI. — ZAMIARY OBYDWU KONTRAHENTÓW CHYBIŁY. — NIEMOŻLIWOŚĆ DOJŚCIA DO POROZUMIENIA Z SOWJETAMI Z POWODU ZASADNICZYCH RÓŻNIC W POGŁADACH. — KRASSIN PRÓBUJE JESZCZE, ALE BEZSKUTECZNIE ZAPROWADZIĆ FINANSISTÓW ANGIELSKICH DO KANOSY SOWJECKIEJ

(Telegram własny „Gazety Lwowskiej”)

Pogranicze sow., 29. lipca.

Z Moskwy donoszą: Zatwierdzenie przez Radę ludowych komisarzy projektu handlowego układu rosyjsko-angielskiego (o czem wiadomość zamieściliśmy jeszcze w sobotnim numerze „Gazety Lw.”) bynajmniej nie oznacza pomyślnego sfinalizowania rokowań londyńskich. Odwrotnie, konieczność ograniczenia się do zawarcia jedynie tylko układu handlowego (w dodatku tymczasowego, obowiązującego zaledwie przez jeden rok) właśnie powstała z powodu zupełnego niepowodzenia konferencji londyńskiej co do jej najważniejszych zadań i celów. Z punktu widzenia Sowietów cały sens konferencji zawarty był w uzyskaniu pożyczki angielskiej, dla Anglii zaś doniosłość konferencji z jednej strony polegała na osiągnięciu ostatecznego porozumienia z Rosją w sprawach wschodnich, czyli na sparalizowaniu wrogiej wobec Anglii agencji w Persji, Indiach itd., a z drugiej zaś strony — rząd Mac Donalda pragnął załatwić na konferencji najwięcej drażliwe sprawy odszkodowania i długów rosyjskich. Cele obydwu stron jednak chybiły. Sowjety — mimo wyteżenia wszelkich wysiłków — nie zdołali uzyskać pożyczki, albowiem finansowe koła angielskie żądały przede wszystkim zabezpieczenia przez

tych warunków, na które Francja zgodzić się absolutnie nie może.

Atakują więc również uchwalone już na konferencji, a dla Francji także bardzo ważne postanowienie, które pozwala każdemu z mocarstw koalicyjnych, podpisanych na Traktacie Wersalskim, na podejmowanie przeciw Niemcom kroków egzekucyjnych na własną rękę. O uchwalenie tego postanowienia stoczono na konferencji zaciętą kampanię, lecz ostatecznie Francja utrzymała się przy swym żądaniu, zgodziwszy się na pewne zastrzeżenia, a przede wszystkim na zastrzeżenia co do zapewnienia przy ewentualnych sankcjach egzekucyjnych pierwszeństwa dla udzielenia się mającej Niemcom pożyczki. Na takie kompromisowe załatwienie sprawy zgo-

dział rząd bolszewicki spłaty długów przedwojennych oraz odszkodowań za okres rewolucyjny, bolszewicy zaś „zasadniczo” na to nie zgodzili się. Nie osiągnięto również porozumienia w innych sprawach gospodarczo-ekonomicznych dla niektórych spraw ustalono okres ponownych pertraktacji na cały rok.

Zawarty zaś tymczasowy układ handlowy nie rokuje większych korzyści ani dla Anglii, ani dla Sowietów. Faktycznie bowiem ten sam układ, z bardzo nieznaczniemi odstępami, obowiązuje pomiędzy Anglią a Rosją sow. począwszy jeszcze od roku 1922, nie doprowadził on jednak ani do rozwoju handlu rosyjsko-angielskiego, ani też nie polepszył całokształtu wzajemnych stosunków obu państw.

W wpływowych kołach sowieckich nie przywiązują również wielkiego znaczenia do misji Krassina, który ma swym wpływem wydobycie u finansistów angielskich konieczną pożyczkę. Górujące obecnie w łonie rządu sowieckiego skrajne intencje absolutnie nie dadzą się pogodzić z żądaniami finansistów angielskiej, opierającej się „na zginitych zasadach uczciwości burżuazyjnej”, czyli na burżuazyjnym zwyczaju płacenia długów.

dział się także nieoficjalny obserwator Ameryki i zdawało się, że wszystko jest w porządku — aż oto teraz wystąpili przeciw temu postanowieniu bankierzy.

Stanowisko finansistów jest wogóle tego rodzaju, że, jak dotąd przynajmniej, uniemożliwia wszelkie porozumienie. I było od początku do przewidzenia, wskazywaliśmy już nawet na to, że konferencja londyńska zacznie się chwiać z tą chwilą, gdy przyjdzie do uzgodnienia punktu widzenia politycznego z ekonomicznym. Anglia od pierwszej chwili stanęła na stanowisku czysto ekonomicznym, a obecnie znalazła dla tego swego stanowiska poparcie w opozycji bankierów przeciwko komisji reparacyjnej i sankcjom, z czem wiąże się także

sprawa opróżnienia Zagłębia Ruhry, stanowiąca również jedno z ich żądań.

Jest to więc dążenie do pozabawienia poprostu Francji wszystkich jej atutów w stosunku do Niemiec i niejako do przywrócenia stanu rzeczy z przed wybuchu wojny światowej. Niemcy, uwolnione od wszelkich obostrzeń traktatowych, a zasilone przytem pożyczką, mogłyby zająć się odbudową swej potęgi, a Francja, poniosłszy tyle ofiar, zostałaby poprostu na lodzie. Na kombinacje tego rodzaju Francja naturalnie zgodzić się nie może i nigdy się nie zgodzi, gdyż to byłoby świadomem samobójstwem.

Oczywiście, próbowane będą jeszcze rozmaite drogi kompromisowe, poddano już nawet projekty kompromisowego załatwienia konfliktu, lecz czy doprowadzi to wszystko do celu, jeżeli dalej utrzymywać się będzie tendencja wyeliminowania zupełnie tak niesłychanie ważnych dla Francji względów politycznych, jest rzeczą co najmniej wątpliwą. Sytuację, jaka wytworzyła się ostatnio na konferencji londyńskiej, charakteryzują najlepiej następujące słowa „Matin”: Na zerwanie rokowań jeszcze nie czas. Nastąpi to dopiero wtenczas, gdy będzie się żądało od Francji ustępstw, mogących zniszczyć jej kredyt moralny pod pozorem podniesienia kredytu finansowego Niemiec.

A właśnie stanowisko finansistów angielskich i amerykańskich wskazuje, że przewidywana przez „Matin” chwila jest bardzo bliska. To też pesymizm opinii francuskiej co do dalszych losów konferencji londyńskiej, o ile nie przyjdzie do jakiegoś kompromisu, dającego Francji zupełną satysfakcję, jest ze wszech miar uzasadniony. Jak bowiem stwierdza inny dziennik, — „Journal”. — Herriot gotów jest poczynić pewne ustępstwa natury politycznej, lecz w meritum sprawy pozostanie niemięty. Idzie więc tylko o to, żeby druga strona chciała to zrozumieć i odpowiednio ogonić. A tego na razie nie widać.

70-LETNIA ROCZNICA URODZIN
JACKA MALCZEWSKIEGO.

Kraków, 28 lipca. (Tel. G. L.) „Kurjer Wecz.” przypomina dziś o rocznicy 70-letniej urodzin mistrza Jacka Malczewskiego. A tytyczny miesięcznik literacki czeński „D.I.” zapowiada, że poświęci październikowy numer twórczości polskiego artysty. Z Czech nadeszły listy o zebranie w Polsce artykułów o Malczewskim. Sędziwy mistrz bawi obecnie na wsi u rodziny, jest zdrow i zabrał się do pracy.

PROCES KRAKOWSKI

Kraków, 28 lipca. (Tel. G. L.). Rozprawa o wypadki listopadowe nie odbyła się dzisiaj. Począwszy od jutra rozprawa odbywać się oędzie dwukrotnie od 9 do 14 g. i od 16 do 20.

LIKWIDACJA ZATARGU W MANUFakturze WIDZEWSKIEJ

Warszawa, 28 lipca (Tel. G. L.). Zatarg w manufakturze Widzewskiej, trwający od maja, a obejmujący kilka tysięcy robotników, ma być w tych dniach zlikwidowany. Sytuacja poprawia się również w Bielsku i Bałymstoku. Żyrardów pracujący dotychczas 4 dni w tygodniu, ma zwiększyć ilość dni pracy.

EMIGRACJA ŻYDÓW Z POLSKI DO PALESTYNY.

Warszawa, 28 lipca. (Tel. G. L.). Wskutek wzmoczonego ruchu emigracyjnego żydów z Polski do Palestyny, urząd palestyński w Warszawie wystosował do Egzekutywy Sionistycznej w Londynie, do członków Komitetu Akcyjnego i do ogólnej Organizacji robotniczej w Palestynie, pisma, w których, wskazując na zbawienne skutki, jakie ten ruch żydostwa polskiego może mieć dla sionizmu i Palestyny, żąda ułatwienia możliwości emigracji tym milionom żydów, którzy z Polski i innych krajów mogą przybyć i odbudować Sion. Na razie memoriał domaga się dostarczenia tysiąca certyfikatów dla Polski.

MIĘDZYKRAKOWSKA KONFERENCJA ROLNA

Paryż, 28 lipca. (Tel. Gaz. L.). Zakończyły się tu prace międzynarodowej komisji dla spraw rolniczych, która odbyła swe posiedzenie częściowo w Paryżu, częściowo w Londynie. Polska jest reprezentowana w komisji przez p. Lutosławskiego redaktora „Gazety Rolniczej”. Sen. Melline, który przewodniczył tej komisji od lat 34, zgłosił swą dymisję. Na jego miejsce wybrano prezesa francuskiego towarzystwa rolniczego de Fogue. Na propozycję p. Lutosławskiego komisja postanowiła jednomyślnie zorganizować 12 międzynarodowy kongres rolniczy w Warszawie we wrześniu 1925.

Fejleton „Gazety Lwów” z d. 30. VII 1924.

IRISTAN BERNARD.

Smiertelna jazda.

Przełożył K. R.

(Ciąg dalszy.)

— Słyszysz Lefèvre? Siadasz do pociągu, dojedziesz do Melun. Zrzeszta jeszcze się zobaczymy w pociągu. Serwus — do widzenia!

— Do widzenia... Ja idę tędy.

— Słuchaj, Grangé!

— A co?

— Nie słyszysz nic?... nie jedzie kto za nami?... Zdawało mi się... nie słyszałeś trąbki?... Wiem, że Godin, trener Chatela ma głośną trąbkę na maszynie... czy to nie on trąbił?

— Nie wiem, ja nic nie słyszałem. A ty, Weisner?

— Coś zdaje mi się... czekajcie... tak!... ale to nie trąbka.

— Do pioruna Grangé, — to oni napewno!... Doganiają nas!

— Wykluczone! Chatel nie dogoni nas, bylebyśmy tylko nie zwal-

Trzecie plenarne posiedzenie konferencji londyńskiej.

W POSIEDZENIU WZIĘLI UDZIAŁ DELEGACI DOMINIÓW. — PLAN DAVESA RÓŻNI SIĘ OD TRAKTATU WERSALSKIEGO. — UCHYBIENIA ZE STRONY NIEMIEC POCIAGNA ZA SOBĄ EWENTUALNE SANKCJE. — ZAPROSZENIE NIEMCÓW. — SKŁAD DELEGACJI NIEMIECKIEJ. — KIEDY FRANCJA OPROŻNI ZAGŁĘBIE RUHR? — POWOŁANIE DO LONDYNU CZŁONKÓW KOMISJI REPARACYJNEJ.

Londyn, 28. lipca. (Tel. G. L.) dług brzmienia urzędowego komunikatu dzisiejsze trzecie z kolei plenarne posiedzenie konferencji międzysojuszniczej w Londynie pod przewodnictwem Mac Donalda miało przebieg następujący:

W posiedzeniu brali udział: jako delegaci dominiów wysoki komisarz Australii Sir Cook. Konferencja postanowiła powołać specjalną komisję prawniczą do zbadania memoriału francusko-angielskiego z dnia 9. lipca. W skład tej komisji wejdą przedstawiciele imperium angielskiego, Francji, Włoch, Belgii, Japonii, oraz przedstawiciele Stanów Zjednoczonych. Ten ostatni w charakterze doradcy. Komunikat obejmujący sprawozdanie rzeczoznawców prawniczych, po zbadaniu odpowiednich artykułów traktatu wersalskiego, a dotyczących przeprowadzenia sprawy odszkodowań i pełnomocnictw komisji odszkodowań. Według sprawozdania plan Davesa różni się od traktatu wersalskiego — gdyż wskazuje wyraźnie na źródła, z których czerpać mają Niemcy fundusze na pokrycie swoich zobowiązań. Zobowiązania te powinny być ujęte w oddzielny układ. Kwestia ewakuacji dotyczy z jednej strony tych rządów sojuszniczych, które dokonały okupacji i tych, którzy biorą udział w realizacji planu Davesa, z drugiej zaś strony rządu niemieckiego. W rezultacie kwestia ewakuacji, musi być rozwiązana drogą porozumienia rządów sojuszniczych z rządem niemieckim. Uchybienia ze strony Niemiec pociągna za sobą ewentualne sankcje. Z kwestią pożyczki dla Niemiec łączy się sprawa zaufania biorących udział w pożyczce, którzy chcą mieć pewność, że równowaga życia ekonomicznego Niemiec nie zostanie naruszona wskutek jakiegś nieprzewi-

dzianej akcji ze strony jednego z mocarstw. Zgodnie z tym, co powiedziano wyżej, należy połączyć wszystkie trzy wspomniane już porozumienia w jedną całość i po złożeniu podpisów, dołączyć tę całość we formie aneksu do ostatecznego aktu albo protokołu konferencji.

Do rządu niemieckiego będzie wystosowane zaproszenie dla dania im możliwości wypowiedzenia się w kwestiach ich dotyczących. Sprawozdanie przyjęte zostało przez plenum konferencji, poczem postanowiono, że Belgia, Francja i Anglja oraz pierwszy delegat Włoch i Japonii w porozumieniu z ambasadorem Stanów Zjednoczonych prześlą zaproszenie do rządu niemieckiego o wystąpienie delegata do Londynu, do wzięcia udziału w dyskusjach. Jednocześnie powzięto decyzję skierowania podobnego zaproszenia do komisji odszkodowań, która również weźmie udział w dyskusjach londyńskich.

Wiedeń, 28. lipca. (Tel. G. L.) „N. Fr. Presse” donosi z Berlina, że w skład delegacji na konferencję londyńską wejdzie pruski minister Braune. W ten sposób w skład delegacji wejdą reprezentanci 3 wielkich stronniectw w Reichstagu, gdyż oprócz socjalnych demokratów reprezentowanych przez Brauna, także Marx i Stressemann.

Paryż, 28. lipca. (Tel. G. L.) „Petit Parisien” donosi, że Mac Donald wysłał do min. Herriota i Theunisa list z zapytaniem, kiedy nastąpi opróżnienie Z. Ruhry. Herriot i Theunis odpowiedzieli, że zgadzają się na rokowania w tej sprawie, jednak z pozbawieniem ich oficjalnego charakteru. Odpowiedź ma nawet wyrażać zgodę na opuszczenie Zagłębia Ruhry, jednak pod warunkiem utrzymania odpowiednich korzyści.

Londyn, 28. lipca. (Tel. G. L.)

„Times” donosi, że w kołach konferencji panuje dążenie do powołania do Londynu członków komisji reparacyjnej, celem omówienia projektu Davesa.

Londyn, 28 lipca (Tel. G. L.) Jak podaje „Times”, Hughes wyjeżdża we wtorek do Paryża.

CZY POLSKIM FIRMOM WOLNO ZAKŁADAĆ FILJE W GDAŃSKU?

Gdańsk, 28. lipca. (Tel. G. L.) Gdański Obergericht wydał wyrok w pewnej sprawie, mogącej zainteresować poważnie nasze siły gospodarcze: Pewna firma poznańska wniosła do sądu handlowego o pozwolenie otwarcia w Gdańsku filii swego przedsiębiorstwa. Sąd handlowy sprawy nie załatwił. Firmą zwróciła się do Obergerichtu, powołując się na postanowienia konwencji polsko-gdańskiej, która wyraźnie ustala w art. 41-szym, że firmy polskie mają być dopuszczane w Gdańsku na takich samych prawach, jak firmy gdańskie. Tymczasem Obergericht, wychodząc z założenia, że odpowiadający art. konwencji ma zastosowanie do prowadzenia przedsiębiorstwa, a nie zakładania filii zakładów, pretensje firmy polskiej oddalił.

Kronika telegraficzna.

— Rząd czeskosłowacki rozważa obecnie projekt połączenia ministeriów kolei i poczty w jedno ministerium komunikacji. Na czele obu dotychczasowych ministeriów mają stać w przyszłości dyrektorzy generalni.

— Prefekt Mediolanu zarządził za wieszenie 7. pism, które w związku ze sprawą Matteotti krytykowały zarządzenia władz. Prezes ministrów coina zarządził aresztację prefekta.

— „Neue fr. Presse” donosi z N. Jorku, że departament stanu wystosował do rządu perskiego notę grożącą zerwanem stosunków dyplomatycznych z Persją, jeżeli rząd perski nie da zadośćuczynienia za zamordowanie konsula.

— Ambasador brazylijski w Waszyngtonie ogłosił oficjalny komunikat, zawiadamiający o tem, że brazylijskie wojska ewakuowały Sao Paulo. Miasto zajęte przez wojska rządowe.

śnij mocniej pedały! Niema czasu na gadanie!

— Aj do licha!

— A cóż tam, Weisner?

— Zdaje mi się, że zrobiliśmy głupstwo!

— Jakie głupstwo? Co to znaczy?

— Czy nie mineliśmy przed chwilą drogi, co skręcała na prawo?

— Czy ja wiem? Nie uważałem... Ty przecież miałeś pilnować drogi!... Czyżbyś nas może naumyślnie skierował na fałszywą drogę?...

— Nie, nie, — już dobrze! Nie zwalniajcie biegu. Ta droga jest też dobra i wcale nie dłuższa od tamtej. Obie schodzą się w odległości jakich 15 kilometrów. Tylko zdaje mi się, że jest to trochę niebezpieczna.

— Niebezpieczna? Co ty tam znowu pleciesz?

— Tak, nie jestem pewny, ale zdaje mi się, że ta droga biegnie wzdłuż zbocza górskiego. Trochę dalej, po lewej stronie jechać będziemy nad przepaścią, głęboką na sześćdziesiąt pięć metrów. Zjeżdża się na dół, potem nagle gwałtowny

zakręt. Jakby kto jechał prosto i nie skręcił na czas, wpada prosto do przepaści.

— Wiesz Grangé. — nie jadę dalej. Straciłem zupełnie ochotę i odwagę. Ciemno — drogi nie widać — a ten tu jeszcze opowiada takie okropności.

— Cóż to za bałwan ten Weisner! Żeby tak drogę zmylić i potem nas jeszcze straszyć. Przecież mógłbyś być nas poprostu ostrzec we właściwej chwili!... Mówisz, że zjeżdża się najpierw w dół?

— Tak — łatwo poznać: zjeżdża się dość gwałtownie... jakieś dwieście albo trzysta metrów... potem ów zakręt... Potem już dobra droga.

— Więc zwolnimy biegu, skoro zaczniemy zjeżdżać na dół. Ale ty, Weisner, nie bardzo skrupulatnie zbadał całą drogę, — nie ma co mówić!

— Byłem tu razem z organizatorem biegu, tym redaktorem. Byliśmy przedtem na przyjęciu w klubie, piliśmy szampana...

— I naturalnie nrzynałeś się jak nieboskie stworzenie! pewnie

przywidziały ci się potem jakieś przepaście.

— Uważaj Grangé — zjeżdżamy w dół!

— Hamujmy... Nie tak silnie. Całkiem zmęczysz się — i czas tracimy na próżno!... A możnaby tak paradnie zjechać!... A co? nie widać jeszcze tego zakrętu?...

— Możemy zaświecić latarki?

— Co ty pleciesz, Weisner? Tracić czas na świecenie! Tak się lepiej jedzie: latarnia tylko oślepi, — a tak zawsze widać drogę choć trochę... No i co, Weissner? — gdzież ten zakręt?... Uważajcie, droga już jest równa i gładka!... Do stu piorunów, — co ty nam opowiadałeś za bajeczki o jakiejś przepaści?

— A jednak — to właśnie ta droga, — poznaję ją doskonale.

— Wiesz co, wydaje mi się, że wszystko trochę podejrzane. Weisner, uważaj, mam dobre oko na ciebie! Każesz nam zwalniać bez powodu... Tracimy czas niepotrzebnie... Nie rozumiem tego wszystkiego!...

(Dok. nast.)

STAN OBŁĘŻENIA W RUMUNJI.
Bukares t, 28 lipca. (Tel. G. L.)
Rząd rumuński ogłosił stan obłę-
żenia na wszystkich terytorjach
rumuńskich, gdzie obowiązywał
on w kwietniu r. b. Komendant
wojskowy w Bukareszcie zabronił
wczoraj wszelkich zebrań publi-
cznych, które mają na ce'u prze-
wrót istniejących urzędów pra-
wnych lub państwowych.

POŻYCZKA WŁOSI: A DLA S. H. S.
Rzym, 28 lipca. (Tel. G. L.)
„Trybuna” donosi, że rokowania
w sprawie pożyczki włoskiej dla
Jugosławii w wysokości conaj-
mniej 600 milj. lirów, mają prze-
bieg pomyślny. Pożyczka ma być
umorzona w ciągu lat 20. Opro-
centowanie ma wynosić 7 proc.

JAK PRACUJE SIĘ DLA IDEI?
Berlin, 28. lipca. (Tel. G. L.)
„Berliner Börsen Ztg.” donosi na
podstawie autentycznych informa-
cji, że komuniści niemieccy otrzy-
mują z Moskwy miesięczny zasi-
łek w wysokości 1,5 milj. marek
złotych. Centrala berlińska zażą-
da a w ostatnich czasach zaliczki
w wysokość 2,5 milj. rb. zł., co
wywołało ożywioną dyskusję w
Kominternie (trzeciej międzynaro-
dowej).

Okruchy.

Doktryner, jest to człowiek, który
 chce skazać prawdę na bezpłodność, bo
 chce uwolnić nas od wszelkiej pracy.
 Skoro czujemy się szczęśliwi i dumni
 z osiągnięcia jakiej prawdy, doktryna
 zaraz przychodzi nam mówić: nie macie
 potrzeby pracować więcej, zdobyliście
 już wszystko, przy świadomości tego jed-
 nego promyka możecie iść do końca świa-
 ta, pozostaje wam tylko cieszyć się
 dobem, utrzymać nabytek i unieść go
 przód; cała rzecz jest już w ręku,
 chodzi tylko o wydoskonalenie szczegó-
 łów, specjalności. Doktryna podaje for-
 muły. Wszelka zaś prawda nowa wy-
 łąga po człowieku nowego podniesie-
 nia się do niej, wszelka prawda nowa,
 to jest wszelka cząstka życia nowego,
 wzywa człowieka do ofiary z cząstki
 życia dawnego. Nie można podnieść się
 wyżej, nie opuścić szczybla niższego,
 albo nie będąc gwałtem z niego
 wyrwanym. Wszystko, co zwiastuje
 przyszłość, odrywa nas od przeszłości;
 i dlatego każda prawda nie żyje i nie
 utrzymuje się inaczej, jak tylko pracą,
 która także jest bolem, cierpieniem.

ADAM MICKIEWICZ.
Literatura słowiańska.

Echa polityczne z dnia wczorajszego.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 29. lipca.

Jak już donosiłem Wam wczoraj zlikwidowanie przesilenia w M. S. Z. uciszyło siła faktu tę burzę plotek, kwasów i nieporozumień międzypartyjnych, która w ostatnich dniach szalała w kuloarach Sejmu. W tej chwili nawet prasa narodowo - demokratyczna, która tak ostro występowała, początkowo przeciwko nominacji hr. Skrzyńskiego, już się nieco uspokoiła; siłchać w niej już tylko ostatnie gromy nawałnicy, która minęła. W sierpniu konserwatywno - prawicowych duże wrażenie zrobił artykuł sen. Koskowskiego, ogłoszony świeżo w „Kurjerze Warszawskim”, w którym autor nieco ironizuje na wstępie, potem jednak stwierdza, że mimo zastrzeżeń, żywionych przez prawicę, odnośnie do osoby nowego Ministra spraw zagr., nie ulega jednak kwestii, że nie będzie go ona wobec ciężkiej sytuacji międzynarodowej zwalczać zasadniczo, lecz przeciwnie zajmie odnośnie do polityki hr. Skrzyńskiego stanowisko ściśle rzeczowe.

Hr. Skrzyński natychmiast po podpisaniu jego nominacji przez p. Prezydenta Rzpltej (w niedziele popoł.) odbył wyczerpującą konferencję z p. Premierem, na której przedstawił swój program pracy, wraz z p. Premierem dokładnie go przedyskutował i uzyskał ze strony tego ostatniego zupełne jego zaakceptowanie.

Z drobnych wiadomości politycznych warto jeszcze zanotować

ciężką porażkę, jaką ponieśli wczoraj komuniści na wiecu zwołanym przez NPR. Poseł Łańcucki zjawiał się na nim z gronem swoich adhe-
rentów i starał się za wszelką cenę doprowadzić do zerwania obrad. Zebrani przeciwstawili mu się jednak tak ostro, że musiał jak niepyszny wynieść się, zachodziła bowiem obawa, że zostanie obity.

Warszawa, 28. lipca. (Tel. G. L.)

„Gazeta Warsz.” oświadcza, że osoba Min. spraw zagr. związana z autorytetem Państwa na zewnątrz, nie może podlegać krytyce takiej, jaka się stosuje do innych członków Rządu. P. Grabski może liczyć na to, że stronnictwa prawicowe zachowają stanowisko dyktowane głęboką troską o losy Państwa. „Przeгляд Wiecz.” pisze, że p. Skrzyński może liczyć na poparcie wszystkich żywiołów państwowotwórczych.

Warszawa, 28. lipca. (Tel. G. L.)

„Echo Warsz.” donosi, że list p. Thugutta do pewnej części „Wyzwolenia” nie pozostanie bez odpowiedzi dotkniętej tym listem części „Wyzwolenia”.

Warszawa, 29 lipca. (Tel. G. L.)

„Przeгляд Wiecz.” notuje pogłoskę, że z Warszawy wyjdzie projekt odbycia konferencji bałtyckiej nie w Helsingforsie w dniu 22 sierpnia, lecz w Genewie, aby delegaci mogli zdażyć na czas, na sesję R. Ligi Narodów, która się rozpocznie 28 sierpnia r. b.

Z obrad Senatu.

DYSKUSJA NAD BUDŻETEM MIN. OŚWIATY, KOLEJI I PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ.

Warszawa, 28. lipca. (Tel. G. L.)

Przystąpiono do dalszego ciągu dyskusji nad budżetem Ministerstwa oświaty.

Sen. Braude (Koło żyd.) uskarża się na ścięśnianie władz organizacyjnych gminy żydowskiej. Co do

szkolnictwa, zauważa, że w programie wychowawczym powinna nastąpić synteza między uświadczeniem obywatelskim polakiem, oświadcza, że klub żydowski będzie głosował przeciw budżetowi.

Sen. Kaniowski (PSL.) polemizuje

Feljton „Gazety Lwow.” z d. 30. VII, 1924

B. JANUSZ.

Opieka nad zabytkami w Polsce.

Dalsze zadania Państwowych Urzędów konserwatorskich — Jak jest reprezentowana prehistoria na naszych uniwersytetach? — Co wchodzi w zakres prehistorii wogóle? — Pobieżna charakterystyka najczęstszych znalezisk na naszych ziemiach.

IV.

Lwów, 29. lipca.

W zakres działań Państwowych Urzędów konserwatorskich w Polsce, a z osobna we Lwowie, wchodzi jeszcze następujące zadania:

IV. Inwentaryzacja. Z aktualnego sprawowania funkcji konserwatorskich zbiera się coraz obfitszy materiał naukowy, który stopniowo wciągany jest do wykazów inwentaryzacyjnych, uzupełniając lub poprawiając materiał, zestawiony przez B. Janusza w „Zabytkach przedhistorycznych Galicji wsch.” (Lwów 1918). Inwentaryzacyjne prace w muzeach i zbiorach wy-

pełniają okres zimowy działalności urzędowej konserwatora.

V. Popularyzacja i jednanie poparcia. Idea konserwacji w Małopolsce ma znaczne zrozumienie w szerszych warstwach, a dość wielkie poparcie znajduje konserwator w działalności swej tak ze strony ziemian, nauczycielstwa i duchowieństwa, jak i władz miejscowych, zwłaszcza Komend Policji P. i Starostw. Poparciem tem cieszy się konserwator w znacznej mierze dzięki niewygasłej u nas za czas wojny tradycji dawnych konserwatorów, tudzież niezwyklej życzliwości prasy całej. Na brak poparcia nie może konserwator bynajmniej narzekać i gdyby nie niedostatek środków materialnych, postawił by mógł działalność Urzędu na prawdziwie odpowiedniej wyżynie.

VI. Wewnętrzne urzędowanie. Korespondencja, załatwianie spraw urzędowych, prowadzenie archiwum konserwatorskiego, inwentaryzowanie wypływających zabytków i materiałów z badań i prac w terenie, kompletowanie materiału i literatury zabytków na obszarze okręgu konserwatorskiego — oto uzupełnienie działalności Urzędu.

Posiadamy w Polsce cztery katedry uniwersyteckie prehistorji. W Krakowie profesorem jest dr. Wł. Demetrykiewicz, we Lwowie dr. L. Kozłowski, w Poznaniu dr. J. Kostrzewski i w Warszawie dr. Wł. Antoniewicz, organizator i do niedawna przewodniczący Prezydium Głównego Konserwatorów w Warszawie. Konserwatorami są: M. Drewko, R. Jakimowicz, B. Janusz, St. Krukowski, L. Sawicki, Z. Zakrzewski i J. Żurowski. Na 8 okręgów konserwatorskich opiece ich podlega siedm, ósmy, wileński, nie ma jeszcze konserwatora i zastępczo tylko sprawują opiekę nad jego zabytkami konserwatorowie sąsiedni. W projekcie — który oby jak najprędzej został urzeczywistniony — jest kreowanie konserwatora paleoantropologii, jednego na wszystkie okręgi konserwatorskie prehistorji. Na końcu samym wspomniemy krótko, co rozumieć należy pod mianem zabytków przedhistorycznych.

Za historyczne uważamy czasy, z których posiadamy wiadomości, pisane w postaci źródeł, dokumentów, kronik, zapisków i t. p., ponie-
waż dzieje Europy uczą, że z chwili-

zuje z mowcami mniejszości narodowych.

Sen. Thulie (CHD.) przyłącza się do wywodów poprzedniego mowcy.

Sen. Hassbach (Zi. niem.) oświadcza, że dopóki stan szkolnictwa niemieckiego w Polsce nie zmieni się na lepsze, klub jego nie będzie głosował za tym budżetem.

Sen. Woźnicki (Wyzw.) protestuje przeciwko skierowaniu dyskusji nad szkolnictwem na tory polityczne.

Sen. Julian Nowak (PSL.) mówi o potrzebach szkolnictwa wyższego.

Sen. St. Nowak (PSL.) zwraca uwagę na ogromne braki w wykonywaniu przymusu szkolnego. — wskutek czego frekwencja w szkołach jest coraz gorsza.

Sen. Bohdanowicz, polemizując z Ministrem oświaty, zarzuca fałszywą statystykę ludności prawosławnej.

Po przemówieniu sprawozdawcy ks. Bolty zamknięto dyskusję nad budżetem szkolnictwa i przystąpiono do budżetu Ministerstwa kolei.

Sprawozdawca sen. Krzyżanowski zwraca uwagę na pewne niepokojące cyfry statystyki, z których wynika, że zarówno ruch osobowy, jak i towarowy, pozostaje w tym roku w tyle poza cyframi roku przeszłego i za temi, które Rząd preliminował. Koleje państwowe według pewnych obliczeń przedstawiają wartość 4 miljardy 330 milj. złotych, powinny one zatem dać na amortyzację i inne opłaty sumę 60 milj. zł. rocznie. Obecnie czas na podwyższenie taryf, lecz powinny być one lepiej zastosowane do rodzaju towarów. Ratunek dla kolei państwowych jest tylko w lepszej organizacji. W tym też kierunku zmierzają zgłoszone rezolucje. Referent w imieniu komisji prosi o przyjęcie budżetu bez zmian.

Sen. Grabski (Zw. L. N.) ubolewa, że za podstawę organizacji kolei przyjęto system austriacko-rosyjski, a pominięto pruski jako bardziej oszczędnościowy.

Sen. Januszewski (Wyzw.) zwrócił uwagę na upośledzenie lotnictwa

lą zddbycia sztuki pisania, narody wchodziły dopiero na arenę historyczną. Cała ich przeszłość do tej chwili należy do prehistorji. U Słowian moment ten nastąpił równocześnie z przyjęciem chrześcijaństwa. Czasy przedhistoryczne zatem u nas, to wieki pogaństwa naszych przaprzodków. Sięgają one wstecz do pierwszych początków najpierwotniejszego człowieka na ziemi, a granicą ich najdalej są z górą dwa stulecia po przyjęciu chrześcijaństwa czyli schyłek XII-tego, a poniekąd początek wieku XIII-tego

Pogańscy nasi przodkowie nie budowali jeszcze gmachów okazałych, ani nie przebywali w grodach tak wielkich, jak nasze miasta obecne. Co po nich zostało, wszystko zawarte jest w łonie ziemi w postaci resztek osad z chatami i budynkami gospodarskimi, grobów i cmentarzysk, miejsc warownych i świątyni, resztek wyrobów rąk niewprawnych i t. p. Najczęściej natrafia się na naczynia gliniane, wyroby kamienne, bronzowe, żelazne i niekiedy miedziane, srebrne i złote lub z bursztynu i różnych kamieni barwnych. Na powierzchni

cywilnego i podniosł konieczność wydatniejszej subwencji.

Sen. Siedlecki (PPS.) wytknął złą gospodarkę węglową i leśną na kolejach oraz wskazał na konieczność zwiększenia ruchu podmiejskiego, który może stać się kopalnią pieniężną.

Sen. Średniawski (PSL.) wskazuje na nadmierną ilość personelu na kolejach i podnosi konieczność rozbudowy sieci kolejowej, zwłaszcza lokalnej.

Sen. Kasperowicz (Rosjanin) uważa, że oszczędności dadzą się osiągnąć nie tylko drogą redukcji, lecz przede wszystkim dobrą organizacją i ścisłą kontrolą ruchu.

Sen. Popowski (ZLN.) dowodzi, że sprawność przemysłu polskiego, pracującego na potrzeby kolei, stoi na tej wyżynie, że może zupełnie zaspokoić normalne zapotrzebowanie naszych kolei.

Minister kolei p. Tyszką wypowiada się w sprawie organizacji kolei, finansów i oszczędności, konkludując, że samowystarczalność kolei jest zapewniona, a nawet liczyć można na pewne zyski.

Przystąpiono do budżetu Ministerstwa pracy i opieki społecznej.

Referował sen. Osiński (Wyzw.), który zauważa, że należy prowadzić akcję w społeczeństwie, która by podnosiła poszanowanie pracy i zamiłowanie do niej, przyczem rzuca myśl instytucji pracy, która by zarówno robotnikom wskazywała, jak mają pracować, a w ten sposób i przemysłowcom dawanoby wskazówki co do organizacji pracy. Wreszcie referent prosi o przyjęcie budżetu bez zmian wraz z rezolucjami komisji.

Sen. Lewczanowska (Białor.) skarży się na brak odpowiedniej opieki nad dziećmi ukraińskimi i domaga się zabezpieczenia losu internowanych.

Sen. Kierezyński (NPR.) zauważa, że inspekcja pracy ma zbyt małą sieć placówek. Nadto omawia sprawę emigrantów, reemigrantów i inwalidów pracy.

Kierownik Ministerstwa pracy i opieki społecznej Simon oświadcza, że polityka społeczna i opiekuńcza Państwa polskiego wyrabia sobie

zaś ziemi spotyka się mogiły i większe kurhany, jaskinie dawniej zamieszkałe, zagadkowe kamienie, o których lud zazwyczaj opowiada różne legendy, tudzież niekształtne figury, zwane zwyczajnie u nas przez lud wiejski „babami”. Nauka prehistorji doszła już dziś do takiej doskonałości, że nieraz z całą ścisłością określić jest w stanie wiek i pochodzenie podobnego zabytku i nie tylko określić, ale i dowodnie wykazać. Rozwój podobny prehistorji możliwy jest tylko dzięki niezwykle skrupulatnemu obserwowaniu najdrobniejszych nieraz i dla nieświadomego wprost nieistniejących szczegółów, z których buduje się zmuśnię i ślimaczym krokiem wielki gmach nauki. Rzeczą właśnie konserwatora jest chronić te pomniki zamierzchłych czasów i ratować je na wielki i istotny pożytek nauki.

We wszelkich sprawach, związanych z podobnymi zabytkami, uprasza się zwracać pod adresem Urzędu Konserwatorskiego dla Zab. przedhistor. we Lwowie (ul. Zyblikiewicza 18).

dopiero swój właściwy system dziania i pod względem konsolidacji personelu wymaga dłuższego czasu. W odpowiedzi p. sen. Lewczanowskiej, mowca zastrzega się przeciw zarzutowi uprawiania przez Mini-

sterstwo polityki wynaradawiającej. Opieka jest równomierna dla wszystkich obywateli Państwa.

Na tem zamknięto rozprawę nad tym działem budżetu.

Nowy gabinet jugosłowiański.

PRZEWÓDCA OPOZYCJI PREMIJEREM. — KRÓL PODPISAŁ NOMINACJĘ NOWEGO RZADU.

Belgrad, 28. lipca. (Tel. G. L.) Król powierzył misie utworzenia nowego gabinetu przewodniczącemu bloku opozycyjnego Dawidowiczowi, któremu udało się utworzyć gabinet w tak szybkim czasie, że już wczoraj wieczorem król podpisał dekrety nominacyjne nowego gabinetu. Zaprzysiężenie nowych ministrów nastąpi jutro przedpołudniem.

Wiedeń, 28. lipca. (Tel. G. L.) Według doniesienia z Białogrodu, lista nowego gabinetu przedstawia się następująco: prezes ministrów Davidowicz, min. spraw zagr. Matynowicz, min. oświaty Koroszele, min. wojny gen. Habicz, min. spraw wewn. Petrowicz, min. komunikacji Superowicz, min. sprawiedliwości Straszcz.

Strajk na Pomorzu zlikwidowany!

(Telefonem od naszego koresp.).

Warszawa, 29. lipca.

Dowiaduję się w ostatniej chwili, że strajk robotników rolnych na Pomorzu został już w zupełności zlikwidowany. Mianowicie Związki zawodowe przeprowadziły już i w praktyce onegdajszą swą uchwałę co do podjęcia pracy, tak, że w tej

chwili strajk uważać należy za zupełnie wygasły, a to zarówno w powiecie Tezewskim, jak Starogardzkim i Lipskim.

Związki zawodowe zobowiązały się wobec strajkujących, że przeprowadzą żądania ich w drodze legalnej.

Gwałtowne zaostrzenie się sytuacji na G. Śląsku.

Groźba strajku generalnego.

ONEGDAJ I WCZORAJ WYSTAPIŁO ZNACZNE ODREŻENIE. — NA KONFERENCJI ODBYTEJ WCZORAJ WIECZÓR OŚWIADCZYLI JEDNAK REPREZENTANCI ROBOTNIKÓW, ŻE UWAZAJĄ SWE ULTIMATUM ZA ODRZUCONE.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 29. lipca.

Jak się Wasz korespondent dowiaduje, w dniu wczorajszym popoł. i wieczorem, oraz dziś przedpołudniem sytuacja strajkowa na Górnym Śląsku w dalszym ciągu układała się pomyślnie. I wczoraj i dziś panował tam zupełny spokój, a równocześnie przejawiał się coraz silnie tendencje do zlikwidowania strajku. Rzec można nawet było, że dokonało się już — nieoficjalnie wreszcie narazie — zawieszenie broni, z tendencją jednak do ustalenia się.

Wczoraj wieczorem toczyły się w dalszym ciągu pertraktacje między zastępcami robotników i przemysłowców przy udziale reprezentantów Rządu, do tej chwili brak jednak jeszcze w Warszawie wiadomości o ich wyniku. W każdym razie słabnięcie ruchu strajkowego jest faktem dającym się już ująć w konkretne cyfry, z dnia na dzień bowiem zwiększa się ilość robotników pracujących: podczas kiedy onegdaj pracowało tylko 10%, wczoraj pracowało już 35%, jest to więc postęp bardzo znaczny.

Do złagodzenia sytuacji przyczyniła się dodatnio zarówno akcja inspektora Ministerstwa pracy Ulanowskiego, przeprowadzona bardzo energicznie, a przytem bardzo taktownie, jak też i zasadnicze stanowisko Min. przem. i handlu, które w całej swojej akcji staje na stanowisku, że należy w mierze tak szerokiej, jak tylko będzie możliwe,

utrzymać dotychczasowy sposób zorganizowania pracy w hutach i kopalniach górnośląskich, a to zarówno co do poborów robotników, jak też i co do czasu pracy. Tendencje te wiadome są ogółowi robotników, którzy wyrazili przekonanie, że wobec tego przemysłowcy nie utrzymają się ze swymi żadaniami. Opinie tego rodzaju silą faktu wpływają bardzo znacznie na uspokojenie się. To też wśród agitatorów komunistycznych panuje konsternacja tem większa, że spotykają się nie tylko z coraz większym oporem mas robotniczych, ale także z coraz energiczniejszym stanowiskiem władz, które nie wahają się aresztować agitatorów. Popłoch wśród komunistów wywołało przede wszystkim aresztowanie tzw. „Komitetu 21”, o którym już donosiłem, który uplanował zupełnie dokładnie ogłoszenie rządu bolszewickiego na Górnym Śląsku itd. Fakty te dostawszy się do wiadomości mas robotniczych, wywołały wśród nich otrzeźwienie.

Mimo tych naogół uspokajających wiadomości, nie należy jednak sadzić, jakoby niebezpieczeństwo wszelkie na Górnym Śląsku było już zażegnane, każdej chwili bowiem spotkać się możemy z niespodziankami, nie dającymi się zupełnie obliczyć, a to zarówno ze względu na wciąż jeszcze bardzo znaczne rozkołysanie nastrojów, panujących w masach robotniczych, jak też ze względu na stanowisko

przemysłowców, które także ulega znacznym fluktuacjom.

Warszawa, 29. lipca.

W tej chwili otrzymałem z Górnego Śląska wiadomości świadczące, że obawy moje, żywione co do pomyślnego rozwikłania sytuacji strajkowej na Górnym Śląsku okazały się jednak — niestety — słuszne. Mianowicie wczoraj wieczorem podczas pertraktacji wystąpiło nagle znaczne zaostrzenie stanowiska robotników, a to na skutek opanowanego stanowiska przemysłowców, którzy mimo nacisku Rządu nie okazują ustepliwości odnośnie do żądań mas robotniczych, a w szczególności odnośnie do czasu pracy. To stanowisko sier przemysłowych podzielało bardzo drażniąco na robotników, którzy ponadto obawiają się, że przemysłowcy celem poparcia swoich żądań chwyć się lokautu. Dlatego też zastępcy organizacji zawodowych hutniczych oświadczyli, że nie coina się przed proklamowaniem strajku generalnego w przemyśle hutniczym na całym Górnym Śląsku i że gotowi są rozpocząć go już od jutra. Bardziej umiarkowane jest stanowisko organizacji górniczych, które, jak dotąd, strajku generalnego jeszcze nie proklamowały. Wiadomości zamieszczone w ostatnim numerze „Ilustrowanego Kurjera Codziennej”, donoszące, jakoby i organizacje górnicze proklamowały już strajk generalny — są niezgodne z prawdą.

Strajk generalny, jak oświadcza zastępcy hutników, pojęty jest jako protest przeciw zaprowadzeniu 10-godzinnego czasu pracy, przeciw redukcji zarobków i wogóle przeciw postulatowi wielkiego przemysłu, które on wysunął jako środki sanacyjne, mające umożliwić mu przetrwanie przesilenia i podjęcie konkurencji z zagranicą.

Zastępcy organizacji hutniczych sformułowali swoje stanowisko odnośnie do strajku generalnego na konferencji, która odbyła się wczoraj wieczorem u komisarza demobilizacyjnego inż. Tarnowskiego. Oświadczenie, które on złożył zastępcom robotników, uznali oni za niewystarczające i na skutek nieprzyjęcia go do wiadomości oświadczyli, że uważać muszą, iż ultimatum ich, groźbę strajkiem, zostało odrzucone, a tem samem muszą się chwycić ostatecznej broni, jaką jest strajk generalny.

Nie ulega kwestji, że oprócz nieustępliwości przemysłowców — odegrał tu rolę także nacisk ze strony agentów komunistycznych, którzy znowu w ostatnich godzinach podjęli akcję z całą energią. Centrala ich znajduje się w pewnym miasteczku pod Katowicami i stąd zalewają oni wszystkie ośrodki przemysłowe Górnego Śląska całą ulwą bibuły agitacyjnej. Wśród 18 aresztowanych członków „Komitetu 21” jest szereg znanych agitatorów bolszewickich z Kongresówki.

WĘGRZY ZNOSZA „NUMERUS CLAUSUS”.

Warszawa, 28. lipca. (Tel. G. L.)

„Moment” dowiaduje się z Budapesztu, iż minister oświaty hr. Leibeisberg zarządził zniesienie „numerus clausus” na wszechnicach węgierskich. Rozporządzenie to wywołało burzę protestów w prasie nacjonalistycznej, lecz min. Leibeisberg czyni zależnem od jego realizacji swoje pozostanie w gabinecie.

KATASTROFA AUTOMOBILOWA POD WARSZAWĄ.

Warszawa, 28 lipca. Pisma donoszą: Wczoraj w godzinach popołudniowych wyjechali samochodem do Kazimierza nad Wisłą pp. Stanisław Ostrowski artysta rzeźbiarz, jego żona ceniona w szerokich kołach poetka, redaktor „Głosu Prawdy” Wojciech Sipczyński i adwokat Maurycy Bernstein. Pod Garwołinem samochód wpadł na stos kamieni. Stofer zginął na miejscu, stan p. Maurycyego Bernsteina jest bardzo groźny, pp. Ostrowscy zaś i p. Sipczyński odnieśli poważne obrażenia ciała.

Nowe rozporządzenia celne.

Lwów, 29. lipca.

W numerze 59 Dziennika Ustaw Rzpltej Polskiej ogłoszone zostały rozporządzenia Min. skarbu oraz przemysłu i handlu z dnia 11. lipca br. z mocą obowiązująca od 13. lipca br. Pierwsze z tych rozporządzeń dopuszcza przy wpłacaniu cła przyjmowanie obcych nawet monet złotych według wartości, ustalonej w specjalnej tabeli, o ile monety te mają wagę normalną, nie są starte, nadpilowane, obcięte itp., a znosi zarazem poprzednio wydane rozporządzenia w sprawie wyłączenie w monecie złotej. — Wspokazu towarów, opłacanych wymienną tabelą obejmuje monety złote niemal wszystkich większych państw z podaniem ich wartości w złotych polskich. Np. stofrankówka złota równa się 100 zł. pol. Z innych monet złotych równa się: 10-markówka złota 12.35 zł. pol., 10-koronówka austr. węg. 10.50 zł. pol., 10-rublówka ros. 26.67 zł. pol., funt szt. 25.23 zł. pol., 10-dolarówka amer. 51.97 zł. pol., 10-guldenówka holend. 20.99 zł. pol. itd.

Drugie rozporządzenie zawiera listę towarów, na które przyznano cło ulgowe.

Odpowiedni procent uwidoczniony w osobnej tabeli. Tabela ta obejmuje około 250 pozycji rozmaitych towarów z ulgowym cłem w wysokości 50, 60, 40, 20 wzgl. 10 procent cła normalnego stosownie do towaru. Niektóre artykuły, jak np. stopy żelazne, kosiarki, żniwiarki itp. są wolne od cła.

Minister skarbu w porozumieniu z Ministrem przem. i handlu może z ważnych względów gospodarczych zniżyć cło do wysokości 10 proc. cła normalnego na instalacje fabryczne, jeżeli stanowią one używane urządzenia fabryk, nabywanych i przenoszonych jako całość lub jako kompletne oddziały do polskiego obszaru celnego. Ulgi uwarunkowane pozwoleniem Min. skarbu mogą być udzielane na podstawie zaświadczeń Min. przem. i handlu.

Nowe rozporządzenie znosi moc obowiązującą poprzednie rozporządzeń o ulgach celnych, jednak termin ważności pozwoleń Ministra skarbu, wydanych poprzednio, przedłuża się do dnia 12. sierpnia br. włącznie. Nowe rozporządzenie o ulgach celnych obowiązuje tylko do dnia 15. października br.

MAŁY FELJETON.

Z FRANCUSKIEJ POEZJI WOJERNEJ.

FRANCOIS PORCHE.

„O nouvelle Angleterre...“*)

O Anglii. — witajcie u nas, przyjaciele,
poprzez Calais, Havre, Boulogne, podajcie
dłoń swoją,

by wziąć udział w tem wielkiem wyzwoleniu dziele!
Oto nasze pałace otworem wam stoją

Trzydzieści stóp pod ziemią — w wilgotnej piwnicy,
gdzie trzeszczy sufit, z desek niezgrabnie sklepiony,
oto nasze mieszkania! — Witajcie, Anglii,
i wejdźcież w te nasze salony!

Styszeliście o życiu bujnem, prz bogatym,
o słońcu, co w tym kraju świeci tak radośnie?
Chodźcież z nami, prosimy! — Przypatrzcie się zatem
co w naszych ogrodach dziś rośnie:

Snopy z żywych płomieni, — zarosła ze stali,
w dali — jak palmy błyszczą dymów p.óropusze.
Wszystko co było — zezezło; — lecz myślny został
i nasze zostały się dusze.

Dusze twarde, ■ wierne tej ziemi-macierzy,
kryjące lazur niebios popod zgrzebnem płótnem,
nie dbałe na pociski, co orzą wciąż szerzej
te ziemię swym rylcem okrutnym.

A glicy, — poprzez groby z nami w jednym rzędzie,
wy po lewej, my z prawej strony — naprzód zgodnie
Sto armat do zabawy przygrywać nam będzie
miast świecić płonących pochodnie!

(„Images de guerre“).

Hum Kazimierz Rychłowski

*) Zamieszczony powyżej piękny wiersz wybitnego poety francuskiego Francois Porche, jest bardzo charakterystyczny dla nastrojów zbratania angielsko-francuskiego, które panowały w okresie Wielkiej Wojny. Utwór ten jest zarazem ciekawym niezmiernie dokumentem kulturalno-historycznym i politycznym, zyskującym szczególniejszą plastykę w chwili obecnej, w której tak ostro się ścierają interesy francusko-angielskie na konferencji londyńskiej... Red.

Katastrofa automobilowa pod Krakowem.

Znany przemysłowiec lwowski Józef Nowak ciężko ranny.

(Telefoniem od naszego koresp.)

Kraków, 29. lipca.

Wczoraj zdarzył się pod Krakowem ciężki wypadek automobilowy. Mianowicie szofer automobila, w którym jechał znany przemysłowiec lwowski, p. Józef Nowak, najechał w ciemnościach na furę chłopską skutkiem czego samochód przewrócił się. P. Nowak zaś przywalony jego ciężarem, uległ ciężkie

mu zranieniu, doznając zatamania podstawy czaszki. W stanie ciężkim odstawiono p. Nowaka do szpitala w Krakowie. Jak się Wasz korespondent dowiadyuje, p. Nowak powracał samochodem ze Szczawnicy, gdzie hawi jego rodzina, w dniu dzisiejszym zaś miał wyjechać do Lwowa. Wypadek ten wzbudził po wszechnie współczucie.

Z teatrów lwowskich.

Repertuar Teatru Wielkiego:

Zakończenie sezonu operetki.)

Wtorek 29 bm. „Ks. Ofala” operetka w 3 aktach po raz 50 ty gość, występ Gistedt.)

Sroda 30. i czwartek 31. lipca dwa ostatnie przedstawienia „Księżniczka Czardasza” (wyst. Gistedt).

Repertuar Teatru Małego:

Wtorek 29. środa 30. i czwartek 31. lipca „Edukacja Bronki”, ostatnie trzy występy M. Jednowskiego.

Teatr Nowości zamknięty.

Gościwe występy Ireny Solskiej. W piątek bieżącego tygodnia dnia 1 sierpnia rozpoczyna p. Irena Solska w Teatrze Wielkim szereg gościwych występów. Znana artystka ukazuje się w swoich niezapomnianych kreacjach w „Wachtlarzu Lady Windermere” i „Nauczyciele”, w otoczeniu artystów teatrów krakowskiego i poznańskiego.

Sala teatru „Bagatela” ul. Rejtana. Teatr satyryczny „Zdechły Kot”. Początek o 9 wieczór.

EKONOMISTA

Transakcje na giełdzie lwowskiej.

SPRAWOZDANIE GIEŁDOWE.

Lwów, 29. lipca.

Duże zapotrzebowanie w akcjach niekotowanych przy kursach zwykłych. W dużej ilości kupowano: Jaworzno, Gazy, Gazolinę, z papierów dłuższych: Przeworsk (imiepnny) i Schön. — Popyt silny, zaofiarowanie na ogół mniejsze. — W akcjach kotowanych transakcje liczne. — Kursa na ogół zwykłe dla wszystkich prawie papierów. — Popyt za Bankiem Przemysłowym, Chodorowem, Browarami, Ojkosem, Chybiem. Podaż średnia. — Akcje handlowe nadal bez obrotów.

Waluty utrzymane. — Ruch dość ożywiony. Poszukiwano wypłaty na N. Jork.

Tendencja chiwiecino - zwykła. Uspokojenie ożywione.

OBROTOWY W AKCJACH.

Bk. Hip. 0.75, 0.74, 0.73, Bk. Przem. 0.65, 0.67, 0.66, 0.67, 0.65 1/2, 0.65, Browary 9.75, 9.70,

9.72, 9.80, Chodorów 6.40, 6.30, 6.35, 6.25, 6.28, 6.30, Chybie 8.75, 8.50, 8.75, Cegielski 0.85, Gafota 0.50, Naf a 0.58, Rakszawa 3.30, Siersza Górna 5.70, 5.65, Tespy 6.10, Zieleniewski 9.80, 9.90, Cmielów 0.90, Karpait 2.00, 1.85, Lokomotywy 0.70, Oikos 3.35, 3.37, 3.38, 3.33, Parowozy 0.57, Pezet 0.20.

OBROTOWY W AKCJACH NIEKOTOWANYCH.

Arma 2.10, Bk. Zem. 0.09, Brugger 0.71, 0.72, Elektr. n. Sannem 0.20 1/2, 0.21, Gazy 18.50, Gazy zachodnie 4.10, 4.05, Gazolina 2.10, 2.15, Jaworzno (25) 20.5, 20.59, 20.75, (dr.) 26.00, (100) 20.25, Len 0.90, 0.91, Olkusz 0.65, Przeworsk (im.) 220.00, 223.00, 228.00, 230.00, Schön 82.00, 84.00.

Giełda zbożowa.

Zwyżka cen za granicą spowodowała zwyżkę cen zboża krajowego.

Na giełdzie skromne obroty w życie nowego zbioru.

Podaż słaba przy silnym popycie.

Tendencja zwykła.

Uspokojenie ożywione.

Sprostowanie omyłki drukarskiej. W komunikacie N. 173 z 29 lipca 1924 zamiast „popyt przy zniżkowej podaży” opiewać ma: „popyt przy znikomej podaży”.

Giełdy pozalwowskie

PRZEDGIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 29 lipca.

Tespy 5.50, Pr. em. 0.63, C. gieł. 0.80, Żyrard. 0.31, Chod. 6.00, Parow. 0.52. Tendencja utrzymana.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa. (PAT.) Notowania

końcowe dnia 29 b. m. Gotówka: Dolary am. 5.18 1/2, 5.21, 5.16, korony czeskie 0.00, funty ang. 00.00, Czeki: Belgja 23.70, 23.81, 23.59, Holandia 198.05, 199.00, 197.10, Londyn 22.78, 22.77, 22.88, 22.66, Nowy Jork jak got. Paryż 26.30, 26.29, 26.42, 26.16, Praga 15.37 1/2, 15.45, 15.30, Szwajcar a 95.42, 95.89, 94.95, Wiedeń 7.32, 7.35, 7.28, Włochy 22.45, 22.56, 22.34, 8 proc. pożyczka 6.60, boni złote 0.76, 0.77, Miljonówka 0.68, pożycz. dolarowa 2.65.

PRZEDGIEŁDA KRAKOWSKA.

Kraków, 29 lipca.

Parow 0.41, Przem. 0.56, Małop. 0.51, Chodorów 5.60, Cmielów 0.79, Zieleniewski 9.70, Cegielski 0.83, Górka 17.59, Nafta 0.47, Chybie 8.20, Dolar 5.20. Tendencja sł. ba.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych. (PAT.) Notowania z dn.

29 b. m. Holandia 207.60; Nowy Jork 54.3 1/2; Londyn 23.90; Paryż 27.60; Mediol. 23.90; Praga 16.10; Budapeszt 0.0069; Bukareszt 2.35; Belgrad 6.42 1/2; Sofja 3.90; Wiedeń 0.0076.

OBROTOWY PRYWATNE.

Dziś tendencja niezmienna.

Obrót średni.

Dol. amer. 5.20 3/4, do 5.21; dolary kanad. 4.94 do 4.94 1/2; korony czeskie 0.15 1/2, do 0.15 3/4; leje 0.02 1/4, do 0.02 1/2; franki franc. 0.29 do 0.29 1/2; franki szwaic. 0.90 1/2, do 0.91 1/2; funty szterl. 22.30 do 22.40 Ruble a 500 i a 100 do 100 tys. 000 zł. do 000 zł. Niemieckie tys. stare za 100 tys. 0000 do 00 zł.

Złoto: 20 kor. 21.80 do 21.90; 20 frank. 20.70 do 20.80; 20 mark. 24.00 do 24.10; 10 rubli 26.00—26.10 gr.

Czytanie

„Szczałka”

Urzędowa Cedula Giełdy Lwowskiej

Nr. 153.

Wtorek, 29, lipca 1924.

Notowania w złotych.

A. Kursa efektów.

Kategorie:	Wart. nom.	Ostatnia dywid.	Płaca:		Żądają		Transakcje	Uwagi	Kategorie:	Wart. nom.	Dywid.		Płaca:		Żądają		Transakcja	Uwagi		
			Zł.	gr.	Zł.	gr.					1923	1924	Zł.	gr.	Zł.	gr.				
I Papiery państwowe.									c) Przemysłowe:											
6% Państwowa pożyczka z r. 1920	1000	—	—	—	—	—	—	—	Agrohemia f. szt. n.	500	650	—	—	—	—	—	—	—	—	
1 1/2% P. zł. z r. 1922	10000	—	—	—	—	—	—	—	Bracia Biskupscy	1000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
II. Listy zastawne.									II. Listy zastawne (bez kuponu bież.):											
4% Banku hip. gal.	—	—	—	—	—	—	—	—	Brown Boveri Z. elektr.	1000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4 1/2% Bk kred. z. gal.	—	—	—	—	—	—	—	—	Browary lwowskie	500	2000	—	—	9	60	9	90	9 70—9 80	—	
4 1/2% Banku Małop.	—	—	—	—	—	—	—	—	Chodorow f. cukru	1000	3000	—	—	6	20	6	45	6 25—6 40	—	
4 1/2% Bk hip. ziemel.	—	—	—	—	—	—	—	—	„Chybie” fab. cukru	1000	2600	—	—	8	40	8	85	8 50—8 75	—	
4 1/2% Pol. Bk. kraj.	—	—	—	—	—	—	—	—	Cegielski	1000	8 00	—	—	8 1/2	—	—	86	0 85	—	
4% Polsk. Bk. kraj.	—	—	—	—	—	—	—	—	Canelów fab. porcel.	1000	1000	—	—	—	—	—	89	0 90	—	
4 1/2% Tow. kred. gal. ziemskie	—	—	—	—	—	—	—	—	Fabryka Lokomotyw.	—	—	—	—	—	—	—	69	0 70	—	
III. Oblig.									III. Oblig.											
(bez kuponu bież.)	—	—	—	—	—	—	—	—	Gaiota fabr. obuwi	140	14000	—	—	—	—	—	—	49	0 50	—
4 1/2% K. P. Bk. kraj.	—	—	—	—	—	—	—	—	Galicja Rafin. nafty	140	800	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4% Kom. P. B. kraj.	—	—	—	—	—	—	—	—	Gorka fab. cementu	140	600	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4% K. lok. P. Bk. kr.	—	—	—	—	—	—	—	—	„Kabel” T. p. Warsz.	1000	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—
IV. Akcje.									IV. Akcje.											
a) Bankowe:	1923 1924								a) Bankowe:											
Akcji. Związk.	280	140	—	—	—	—	—	—	Akcji. Związk.	280	140	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akcji. Hipotecz.	280	15000	—	—	72	—	76	0 73—0 75	Akcji. Hipotecz.	280	15000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Handlowy w Poznaniu	1000	500	—	—	—	—	—	—	Handlowy w Poznaniu	1000	500	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bank komercyjny	280	84	—	—	—	—	—	—	Bank komercyjny	280	84	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Małopolski	280	140	—	—	65	—	—	—	Małopolski	280	140	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Powszechny kredytowy	280	140	—	—	—	—	—	—	Powszechny kredytowy	280	140	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Przemysłowy	280	130	—	—	64	—	68	1 65—1 67	Przemysłowy	280	130	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rolniczy S. A.	1000	—	—	—	—	—	—	—	Rolniczy S. A.	1000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ziemski kredytowy	280	15000	—	—	—	—	—	—	Ziemski kredytowy	280	15000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zemelny	280	84	—	—	—	—	—	—	Zemelny	280	84	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Z. S. Z. w Poznaniu	1000	600	100ty.	—	—	—	—	—	Z. S. Z. w Poznaniu	1000	600	100ty.	—	—	—	—	—	—	—	—
b) Handlowe:									b) Handlowe:											
Impex Ska handlowa	140	90	—	—	—	—	—	—	Impex Ska handlowa	140	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Polski Glob	500	200	—	—	—	—	—	—	Polski Glob	500	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Polbal	1000	520	—	—	—	—	—	—	Polbal	1000	520	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Polnot	1000	210	—	—	—	—	—	—	Polnot	1000	210	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Toban	140	210	—	—	—	—	—	—	Toban	140	210	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wawel	100	500	—	—	—	—	—	—	Wawel	100	500	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hartownia kol. S. A.	—	—	—	—	—	—	—	—	Hartownia kol. S. A.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

V. Waluty i Dewizy.

Bilety bankowe			Kategorie:	Czeki, przekaz i wydaty			Uwagi
płaca	żądata	transakcje		płaca	żądata	transakcje	
—	—	—	Dolar amerykański (za 1 \$)	—	—	—	Notowania kursów walut i dewiz ustalony podjęto niebawem.
—	—	—	Łrobie kanadyjskie (za 100)	—	—	—	
—	—	—	Funt (za 1 £)	—	—	—	
—	—	—	Franki belgijskie (za 100)	—	—	—	
—	—	—	Franki francuskie (za 100)	—	—	—	
—	—	—	Floreń holenderskie (za 100)	—	—	—	
—	—	—	Franki szwajcarskie (za 100)	—	—	—	
—	—	—	Korony austriackie (za 100.000)	—	—	—	
—	—	—	Korony czeskie st. (za 100)	—	—	—	
—	—	—	Korony duńskie (za 100)	—	—	—	
—	—	—	Korony norweskie (za 100)	—	—	—	
—	—	—	Korony szwedzkie (za 100)	—	—	—	
—	—	—	Korony węgierskie (za 100.000)	—	—	—	
—	—	—	Lei rumuńskie (za 100)	—	—	—	
—	—	—	Łiry włoskie (za 1000)	—	—	—	

B. Kursa Zbożowe.

Ceny rozumieją się w złotych za 100 kg. bez podatku spożywczego, miejsce stacja załadunku.	Ceny		Uwagi	Ceny rozumieją się w złotych za 100 kg. bez podatku spożywczego, miejsce stacja załadunku.	Ceny		Uwagi
	od	do			od	do	
PSZENICA krajowa 73/74 ex 1923	20	21	*)	Mąka pszenna 40% „0” (typy młynylwowskie loco Lwów)	—	—	*) Ceny szacunkowe bez trans
ZYTO małopolskie 68/69 ex 1923	11	11 50	*)	Mąka pszena kuchenna (brutto za netto łącznie z workami)	—	—	
ZYTO małopolskie nowego zbioru	11 50	12	*)	GRYSIK kukurudziany	—	—	
JECZMIEN małopolski	10 50	11	*)	MAKA kukurudziana	—	—	
JECZMIEN małopolski pastewny	9 25	9 75	*)	OTREB pszenicy netto bez worka	—	—	
OWIES małopolski 44/45 ex 1923	11 50	12 50	*)	OTREB żytni netto bez worka	—	—	
KUKURUDZA	—	—	—	KASZA JURECZANNA	—	—	
ZIEMNIANKI jadalne	—	—	—	KASZA JAGLIANNA	—	—	
FASOLA biała	—	—	—	KASZA JECZMIENNA	—	—	
FASOLA kolorowa	—	—	—	PECAK	—	—	
FASOLA krasna	—	—	—	MAKUCHY lniane i konopne	—	—	
GRUCH polny	—	—	—	MAKUCHY rzepakowe	—	—	
GRUCH 1/2 Victoria	—	—	—	KONICZYNA czerwona krajowa natur.	—	—	
BOBIK	—	—	—	KAPUSTA KWASZONA	—	—	
MIESZANKA pastewna w starym	—	—	—	WORKI futowe wyr Stradom. Warfa.	—	—	
WYKA	—	—	—	WORKI używane, dobre, za sztukę	—	—	
SIANO siodkowe krajowe prasowane	—	—	—				
SŁOMA prasowana	—	—	—				
HRECZKA	—	—	—				
LEN	—	—	—				
LUBIN	—	—	—				

Sekretariat Giełdy.

Generalny Sekretarz Dr. PANETH.

Kronika.

Wtorek, 29. lipca. Rz. kat.: Marty p.
G. kat.: Antynogena. — Słowo: Ciesniawa.

Minister spraw wojskowych generał Sikorski opuści szpital Ujazdowski. w którym poddał się operacji i objął urzędowanie. Do chwili zupełnego wyzdrowienia generał Sikorski pozostaje w domu pod obserwacją lekarską.

Nowo mianowany poseł czechosłowacki dr. Robert Flieger przybył do Warszawy.

Restauracja Petersburga. Komisariat gospodarki państwowej zaakceptował plan restauracji Petersburga. Według planu roboty trwać będą około pięciu lat, a koszta wyniosą 26 milj. rubli. Roboty mają się rozpocząć w jesieni br.

Sukcesy pianisty polskiego w Paryżu. Pisnia paryskie donoszą o nadzwyczajnym sukcesie, jaki odniósł młody pianista polski Erwin Brynki, Lwowianin. Fachowe pismo „Le Courrier musical” unięściło portret jego na całej stronie wraz z życiorysem, osobną recenzją o jego koncertach w Paryżu. W recenzji tej podnosi znakomitą technikę i wybitną indywidualność młodego artysty, którego nazywa „nową gwiazdą”.

Produkcja norweskich kopalni srebra w Kongsberg zwiększyła się w ostatnich czasach tak bardzo, że dotychczasowi odbiorcy nie są w stanie całej produkcji przyjąć. Wywóz srebra ma być skierowany do Szwecji, Danii i Niemiec.

Bankructwo W. Ks. Andrzeja Włodzimierzowicza. Sad w Londynie ogłosił niewypłacalność W. Ks. Andrzeja Włodzimierzowicza, jednego z najwybitniejszych i wpływowych przedstawicieli był. carskiej rodziny Romanowych. Nad majątkiem bankruta zarządzono konkurs przymasowy. Długi W. Ks. znacznie przewyższają jego stan czynny. W. Ks. po obaleniu rządu carskiego przez bolszewików uratował się przed śmiercią uciekając do Londynu, gdzie nabył w zachodniej części miasta wielką willę, w której założył klub dla arystokracji angielskiej. Interesy klubu — mimo osobistego zarządu W. Ks. — za wody i doprowadziły W. Ks. do ogłoszenia „upadłości”.

Czasopismo „Kobieta”. Ukazał się nr. 6 za m. lipiec. Oprócz obfitej, bardzo interesującej treści ze wszystkich dziedzin życia kobiecego. „Kobieta” zawiera różnorodny dział literacki, krytyki teatralne etc.

Ostatni 30. Nr. „Bluszczu” przedstawia się nader interesująco. Kilka utalentowanych piórek nadaje mu bardzo swoistą fizinomję.

Sprawę pielęgniarstwa dziecięcego, tak doniosłą wobec przerażającej śmiertelności dzieci, omawia osoba tak kompetentna, jak p. E. Rabowska, była przełożona szwajcarskiej szkoły pielęgniarstwa.

Z międzynarodowego Kongresu kobiecego w Ameryce zdaje sprawę dr. Budzińska-Tylicka, a panie: J. Stycz, H. Ceysingerówna, Zuzanna Rabska i Małgorzata Dąbrowska utworami swymi, o niepospolitej wartości literackiej, wypełniają znaczną część tygodnika. Pani Gresssek-Korycka w dalszym ciągu w sposób głęboki i pełen niespodziewanych błysków mówi nam o Verhaerendzie. Pani Bielanińska dożywa z zapamiętania przeszłości romantyczny profil hrabiny Confalonieri, a p. Kosiński analizuje dusze kobiety japońskiej.

Z rzeczy praktycznych przynosi „Bluszcz” tym razem oprócz zwykłego działu mod, artykuł o hodowli indyków i perliczek, aktualne wielce „Konfitury”, oraz wspomniany kalkowy arkusz z wzorami kolorowego haftu.

(t). Nr. 30. „Nowości Ilustrowanych” zawiera bardzo bogatą treść poświęconą sprawom aktualnym w Polsce i zagranicą obficie ilustrowana. A więc konferencja londyńska, konferencja prasowa bałtycka w Warszawie, Komisja kodyfikacyjna Rzpltej, rek. instrukcja gabłnetu, rewolucja w Brazylii, Pocztaowa Kasa oszczędności, lotnictwo itd. itd. — słowem, wszystkie aktualności dnia znajdują bogato ilustrowany opis. Ilustracje, jak zawsze, czyste i wyraźne.

„Wychodźcy”, organu Polskiego Towarzystwa Emigracyjnego, ukazał się

Zakończenie Olimpiady paryskiej.

Sukcesy cyklistów i jeźdźców polskich.

LAZARSKI ZDOBYWA DRUGĄ NAGRODĘ. — GORACE OKLASKI PUBLICZNOŚCI. — SZTANDAR POLSKI NA MASZCIE OLIMPIJSKIM. — PRZY OGÓLNEJ KWALIFIKACJI OLIMPIJSKICH ZA-WODÓW POLSKA OSIĄGNĘŁA 26-TE MIEJSCE

Paryż, 28. lipca. (Tel. G. L.) Na wczorajszych zawodach olimpijskich polscy kolarze odnieśli sukces. **Lazarus odniósł zwycięstwo, współzawodnicząc z Włochem del Grosse i przybył do mety drugi, bijąc Lotysza Plume, a Szymczuk zaś przybył pierwszy, bijąc Belga Vernvyn i Jugosławianina Dukanowicza.** Niezależnie od tego nasi kolarze odnieśli cały szereg innych sukcesów i byli gorąco oklaskiwani przez zgromadzoną publiczność.

Jeźdźcy nasi wywiązali się również dobrze ze zadania. **Oto w biegu o nagrodę narodów trzecie miejsce zdobywa porucznik Królkiwicz. Po raz pierwszy sztandar Polski zawisł na maszcie olimpijskim.** Przy klasyfikacji elit Polska osiągnęła 6-te miejsce. Polska osiągnęła sukces, mimo, że konie ich ustępowały miejscu koniom współzawodników.

Paryż, 28. lipca. (Tel. G. L.) W olimpijskich zawodach kolarskich zajął trzecie miejsce Szymczuk z Polski za del Grosse (Włochy) i Mermillod (Francja). Drużyna kolarska polka była gorąco oklaskiwana za swe sukcesy przez liczną zgromadzoną publiczność, której sukces ten sprawił prawdziwą niespodziankę.

Paryż, 28. lipca. (Tel. G. L.) Tylko dzięki sukcesom cyklistów i

jeźdźców polskich przy ogólnej kwalifikacji olimpijskich zawodów Polska osiągnęła 26-te miejsce.

Paryż, 28. lipca. (Tel. G. L.) Igrzyska olimpijskie zakończone zostały w niedzielę rozdaniem nagród. Według nieprawdopodobnie jeszcze obliczeń Stany Zjednoczone osiągnęły 45 pierwszych, 53 drugich i trzecich miejsc. Na drugim miejscu stoi Finlandja, na trzecim Francja.

Paryż, 28. lipca. (Tel. G. L.) Przy ogólnej klasyfikacji zawodów olimpijskich pierwsze miejsce otrzymały Stany Zjednoczone, zdobywając 94 punktów, drugie Francja 64, trzecie Szwecja 44 i pół, czwarte Anglja 44 i ćwierć, piąte Finlandja 44, a 26 Polska, zdobywając ćwierć punktu.

Paryż, 28. lipca. (Tel. G. L.) W olimpijskich zawodach hippicznych w klasyfikacji indywidualnej w Prix Nation trzecie miejsce zajęte zostało przez Polskę (por. Królkiwicz na Picadorze).

Paryż, 28. lipca. (Tel. G. L.) Następne igrzyska olimpijskie odbędą się w r. 1928 w Amsterdamie.

Paryż, 28. lipca. (Tel. G. L.) W kongresie międzynarodowym Związku kolarzy, jaki się tu odbył brała udział między innymi Polska.

(.). Udaremnione włamanie do pałacu hr. Gólułchowskich. Onegdaj o godz. 1 w nocy sploszyła służba pałacu hr. Gólułchowskich przy ul. Krasickich i nieznanych włamywaczy, którzy przystawili już drabinę do okna i piętra. Pies służącego pałacowego Liberskiego zaalarmował służbę, która wraz z przywołaną policją przeszukała obejście i ogród bez skutku. Złoczyńcy zbiegli.

(.). Z nożem w rękę napadł onegdaj wieczorem Józef Makolondra wraz z towarzyszem swoim Franciszkiem Szpakiem, obaj z Kłeparowa, na przechodzącego kolo Województwa Stefana Kudła, żołnierza 6 pułku artylerji ciężkiej. Patrol policyjna aresztowała obu sprawców napadu.

Rodzina św. p. zamordowanego Tadeusza Mencła w Medyni (pow. Kafusz) wyznacza nagrodę 10.000 zł. (dziesięć tysięcy zł. p.) dla osoby, która przyczyni się do ujęcia morderców. 4541

Kronika ekonomiczna.

Rumunja w Targach Wschodnich nie weźmie czynnego udziału ze względu na politykę oszczędnościową, natomiast przedstawicielstwo polskie zwróciło się z propozycją uczestniczenia w Targach wprost do miarodajnych zrzeczeń gospodarczych rumuńskich i spotkało się na tym gruncie z przychylnym przyjęciem. Odrośne czynnikami podjęły z całą energią kroki przygotowawcze celem zorganizowania uczestnictwa przedstawicieli Rumunii w IV. Targach.

Udział Anglii w Targach Wschodnich, Brytyjski Syndykat: rzemysłowo-Handlowy w Warszawie, który finansuje u nas szereg przedsięwzięć, zwrócił się do Zarządu Targów z propozycją wystawienia na tegorocznych T. W. kolekcji eksponatów angielskich w odrębnej zbiorowej grupie.

Plakaty Targów Wschodnich zostały rozesełane w ilości 50 egzemplarzy w języku polskim, francuskim, niemieckim, angielskim, czeskim, węgierskim, jugosłowiańskim, rumuńskim i rosyjskim. A-

fiszce w nakładzie 50 tys. egzemplarzy si pomysłu i rysunku artysty-malarza p. Tad. Grzegorzewskiego. Zostały one rozesełane do 20 państw zagranicznych.

Plakat Polskiej dla II. Gdańskich Targów Międzynarodowych. Do konkursu na plakat polski nadeszło swe prace 11 artystów-malarzy. Jury w osiedzeniu z dnia 19. lipca pod przewodnictwem p. nadradcy budowlanego prof. Fischera postanowiło jednomyślnie odznaczyć pierwszą nagrodą pracę warszawskiego artysty-malarza Enala Lindemana. Druga nagroda została przyznana p. Melino wi w Gdańsku.

Biuro informacyjne II. Gdańskich Targów Międzynarodowych w Warszawie. W uznaniu wielkiego znaczenia, jaki ma polski przemysł dla Targów Gdańskich, zarząd II. Gdańskich Targów Międzynarodowych postanowił założyć w Warszawie biuro informacyjne Targów. Otwarcie biura odbyło się w tych dniach i mieści się przy ulicy Młodziejowej 7.

Dział hodowlany na Targach Wsch., Zapowiedziany w ramach IV. Targów Wschodnich targ hodowlany, połączony z wolną sprzedażą zarodowych okazów bydła, obudził duże zainteresowanie wśród hodowców w zachodnich ziemach Polski, w szczególności na Śląsku i Pomorzu. Ministerstwo kolei żelaznych zawiadomiło Targi Wschodnie, że dla przewozu zarodowych zwierząt domowych wewnątrz Państwa istnieje taryfa wyjątkowa, wynosząca 25% niższe. Ze zniżki tej korzystać można przy transporcie okazów, pochodzących z obszarów zarodowych, o ile one są kryte wtryczkami odpowiedniej wagi. Ponadto okazy wystawowe zwierząt korzystają tak jak wszystkie inne ekspozycje z bezpłatnego przewozu powrotnego w razie niesprzedania ich na Targach.

SPORT.

WYNIKI KRAJOWE.

Kraków, Wacker (Wiedeń) — Jurtzenka 4:3 (3:1) d. 26 hm. Wacker — Wisła 4:2 (1:1) Wisła bez Wiśniewskiego, Kaczora i Kowalskiego. Sędzia dr. Lustgarten.

Katowice, Wawel (Kraków) — F. T. C. Katowice 2:1 (1:0) Diana — Iskra (Siemianowice 2:1 (1:0).

Lódź, L. T. S. G. — Union i Turyci (komb.) 3:3. Powyższe zawody rozegrano na dochód inwalidów sportowych.

Warszawa, Amatorzy (Wiedeń) — Warszawianka 8:0. Widzów 2000. Słaba gra Warszawianki. Sędzia p. Letli.

Wilno, Hakoah (Wiedeń) — Makabi 11:0 (5:0).

Stanisławów, Hakoah — Kresy (Farnopol) 1:0 (1:0) o mistrz. kl. B. **Złoczów,** Janina — Metal (komb.) 5:2. Metal — Ż. K. S. Złoczów 1:1. Metal z gracjami II. druż.

OLIMPIADA.

W kolarskich zawodach na prze-strzeni 50 km. osiągnęli zawodnicy następujące wyniki: 1) Wilhelm (Holandja) 1:18.24, 2) Olden (Anglja). Piąte miejsce Lange (Polska).

Finał meczu na 1000 m. 1) Michard (Francja), 2) Mexer (Hol.).

Bieg na 4000 m. z wyrówn. 1) Włochy, 2) Polska, 3) Belgja, 4) Francja.

Tandemy 2000 m. 1) Francja, 2) Danja, 3) Holandja.

Klasyfikacja z zawodów hippicznych.

1) W pierwszym konkursie klasyfikacja jest następująca: 1) Szwecja, 2) Szwajcarya, 3) Portugalia.

2) Klasyfikacja indywidualna: 1) Gemusens (Szwecja), 2) Leprio (Włochy), 3) Królkiwicz (Polska).

Z powodu przeoczenia imięszczony powyższe wyniki dopiero w dzisiejszym numerze. (Aleks.)

